Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Compendium memorandorum vires naturales et commoda comprehendens a Plinio data

Duval, Robert

[Paris], zwischen 8. Mai und 20. Nov. 1500

Liber tecius [...]

urn:nbn:de:bsz:31-293518

Visual Library

terram: eſſeq; eo ſtadiorum.xlii.M. Nec defuere geometre qui interpretarentur ſignificare epiſtolam a medio terraruz orbe miſſam quo deorſum a ſummo longiſſimum eſſe ſpacium: & idem pile medium. Ex quo conſecuta computatio eſt: vt circuitu ducentena.lv. M.ſtadia prouinciarent.

Explicit liber ſecundus.

LIber tercius naturalis hiſtorie continet ſitus, gentes europe oppida maria portus montes flumina menſuras, et qui populi in ea ſunt & fuerunt. Deſignatq; omnes regiones regna & vrbes totius europe inſignes.

Capitulum primum Betica a flumine eam mediam ſecante cognominata: cunctas ꝓuincias diuit cultu & fertili et peculiari nitore precedit

Ca.ii.de europa per ſingulas prouincias

Vniuerſa que de hercule ac pirene vel ſaturno traduntur: fabuloſa imprimis arbitror.

Longitudinem eius vniuerſam prodit.M.agrippa: cccc.lxv.M.P. latitudinem.cc.lvii.Sed cum termini cartaginem vſq; ꝓcederent.

Ca.iii.de hiſpania diffuſe.

Tongitudo citerioris hiſpanie eſt ad finem caſtulonis a pireneo: cccccc. vii. M, Paſſuum, Latitudo a tarracone ad litus olarſonis. ccc.vii.

Metalis plumbli.ferri eris argenti, auri: tota ferme hiſpania ſtatet Citerior & ſpecularibus lapidibus. betica & Minio. Sunt & mariorum lapidicine vniuerſe eſt hiſpania.

Ca.iiii.de narboneñ.prouincia.

n Arbonenſis prouincia pars galliarum brachata ante dicta anne vero ab italia diſcreta & alpium iugis. A gallia ſeptētrionali montibus gebena. Vrbibus. agrorum cultu. virorum morumq; dignatione.amplitudine opum; nulli pro prouinciarum poſt ferenda.

Longitudinem.cccc.lx.M. paſſuum Agrippa tradit.latitudinēm. cc.lxviii.M.

Ca.v.& ſequētibus de italia Roma.Campania Sicilia

De ſardinia copioſe dicta videre poteris.
Ca.xix.de alpibus & incolis & accolis earum.
Et hec de libro tertio.

Liber quartus de aliis gentibus Europe portubus fluminibus & populis proſequitur.
Ca.xii. De montibus & regionibus aquilonis.
Ad aquilonem Riphei montes pars mundi dãnata a natura rerum. & denſa merſa caligine. Pone eos mõtes vltraq; aquilonem gens felix (ſi credimus) quos hiperboreos appellant. Annoſo degit euo. Fabuloſis celebrata miraculis. Regio aprica. Felici temperie. omni afflatu noxio carens. Viritim gregatimq; diſcordia ignota. Et egritudo omnis mors: non niſi ſacietate vite epulatis: delibutiſq; ſenibus luxu: ex quadam rupe in mare ſalientibus. Hoc genus ſepulture beatiſſimum.
Ca.xvi De britamnia inſula. & vbi candidum plumbum atq; electrum.
Hec inter ſeptemtrionem & occidentem iacet: germanie galie hiſpanie multo maximis europe partibus magno interuallo aduerſa. Verſus germanicum mare: Sparſe & Gelaſarie ſunt: quas electridas greci appellauere: q ibi electrum naſceretur. A britania introrſus ſex dierum nauigatione ab eſſe inſulam Mitherim in qua candidum plumbum proueniat. Ad eam britannos vitilibus nauigiis corio circũſutis nauigare.
Hec de libro quarto in quo videbis
ſi libeat: de Gallia germania. Luſitania.
Et inſulis oceani Et earum ſitu prolixe.
Et in ca. vltimo: tocius europe longitu
dinem & latitudinem inuenies.

Libro quinto agitur de prouinciis fluminibus & populis affricanis meridianis & adiacẽtibus. Et parte aſie De Ethiopidus. Et de aſia. Et inſulis affrice & aſie & cetera. vide ibi copioſe tractata.
Capitulum primum.
Pleriq; fallaciſſimo experimento deprehenduntur: quia dignitate inueſtigare vera pigeat: ignorantie pudore: mentiri non pigeat. Haud alio fidei proniore lapſu: q̃ vbi falſe rei grauis auctor exiſtit.
Ca.v. De affricanis. Et vbi carbũculus inuenitur.
Domos ſale e montibus in affrica exciſo conſtruunt. Ab his ad troglodıtas hiberni occaſus plaga dierum quattuor iter. cum quibus commercium gemme tantum quam carbunculũ vocamus ex

Carbunculus in Ethiopia.